

РОЛЬ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Надмірне використання природних ресурсів, серйозні екологічні проблеми та соціальна нерівність, на які суспільство звернуло увагу в ХХ сторіччі, дали зрозуміти, що попередні концепції економічного розвитку застаріли. Люди зрозуміло, що подальше економічне зростання за рахунок експлуатації обмежених ресурсів планети може значно скоротити життя людства. Це зумовило появу концепції сталого розвитку, до якої наразі прагнуть розвинуті та країни, що розвиваються, у тому числі й Україна.

Одним з інструментів сталого розвитку, на нашу думку, може бути соціально відповідальне інвестування, яке зараз стає все більш популярним серед закордонних інвесторів. На початку 2018 року активи в 12 трильйонів доларів США були інвестовані в стратегії стійкого, відповідального та ефективного інвестування (SRI) по всій території Сполучених Штатів. Також 78 глобальних фондових бірж приєдналися до ініціативи "Стойкі фондові біржі", зобов'язуючись сприяти звітності про стійкість та прозорості на ринках капіталу [1]. Тренд на інвестування в ті компанії, які прикладають зусилля для досягнення соціальної справедливості, екологічної стійкості та переходять на використання альтернативної енергетики поступово доходить і до України. Саме тому ми вирішили розглянути роль соціально відповідального інвестування у забезпеченні сталого розвитку: дізнатися, чи зможе воно допомогти наблизитися до втілення цієї концепції в життя.

Ми вирішили знайти кореляцію між сталим розвитком і соціально відповідальним інвестуванням через аналіз ролі такого типу інвестування в досягненні цілей сталого розвитку. Задля реалізації концепції сталого розвитку наразі сформульована 17 цілей: ліквідація бідності; ліквідація голоду; здоров'я і добробут; якісна освіта для всіх; гендерна рівність; чиста вода та санітарія для всіх; дешева та чиста енергія; гідна праця та економічне зростання; індустріалізація, інновації та інфраструктура; зменшення нерівності; сталі міста й громади; відповідальне споживання та виробництво; боротьба зі змінами клімату; збереження підводних екосистем; збереження екосистем на суші; мир, правосуддя й ефективні інститути; партнерство в інтересах сталого розвитку [2].

Соціально відповідальне інвестування грає важливу роль у досягненні 14 з 17 цілей сталого розвитку. Ми вирішили розглянути його важливість на прикладі декількох з цілей [3].

По-перше, проаналізуємо подолання голоду. Одне із глобальних завдань для реалізації цієї цілі полягає у збільшенні інвестування в сільську інфраструктуру й сільськогосподарські дослідження задля розвитку нових технологій і створення генетичних банків рослин і тварин. Соціально відповідальне інвестування в сільськогосподарські дослідження допомагають Нідерландам реалізовувати лозунг «У два рази більше їжі, використовуючи в два

рази менше ресурсів». Завдяки дослідженням, залежність вирощування основної маси води скоротилося на 90% і Нідерланди зайняли друге місце за експортом продовольчих товарів, поступаючись лише Сполученим Штатам, у яких площа суші в 270 разів більше [4].

Друга ціль, яку ми розглянули, - забезпечення якісної освіти для всіх. Ця ціль зокрема передбачає інвестування в матеріально-технічне забезпечення шкіл та запровадження інноваційних підходів навчання для того, щоб зробити його доступним для кожного. Соціально відповідальне інвестування може допомогти в розробці нових технологічних рішень, які зроблять освіту більш доступною (онлайн школи та університети, програми, які дозволять дітям навчатися без вчителя, освітні програми, що передбачають залучення меншої кількості ресурсів) або навіть залучити вчителів і професорів у країни та райони, які цього потребують.

Третя ціль, яку ми вирішили навести в якості прикладу в нашій роботі, - це забезпечення чистої води та санітарії для всіх. Задля досягнення цієї мети важливим є підвищення якості води за допомогою зменшення забруднення, ліквідації скидання відходів і зведення до мінімуму викидів небезпечних хімічних речовин та матеріалів, скорочення вдвічі частки неочищених стічних вод і значного збільшення масштабів рециркуляції та безпечного повторного використання стічних вод у всьому світі. Це, по-перше, потребує інвестицій у розробку високоякісних очисних систем і, по-друге, підтримка інвестиціями тих компаній, що запроваджують ці системи на своєму виробництві. За допомогою ESG-рейтингу (Environmental, Social and Governance) інвестори можуть перевірити, чи рухається компанія в напрямку втілення в життя цілей сталого розвитку та зробити вибір щодо інвестування. Така можливість є навіть у тих інвесторів, які хочуть вкластися в українські компанії. Спеціально для цього було розроблено сайт sustainableukraine.com, на якому можна перевірити на «сталість» українські підприємства.

І четверта ціль – це забезпечення здоров'я та добробуту для всіх. 2020 рік показав те, наскільки важливим є досягнення цієї мети. Здоров'я стало першим пріоритетом для багатьох людей і країн. Тепер ми ще більше розуміємо, що невід'ємною частиною втілення в життя цієї цілі повинні стати інвестиції в наукові дослідження і розробку вакцин з метою забезпечення якісної імунізації населення з використанням інноваційних препаратів, а також упровадження інноваційних підходів до діагностики захворювань для зниження передчасної смертності населення. У тому числі завдяки соціально відповідальному інвестуванню була розроблена вакцина від COVID-19 BioNTech/Pfizer, що зараз активно використовується в країнах Європи. Інвестування також допомогло багатьом малозабезпеченим країнам отримати належну допомогу під час пандемії.

Отже, розглянувши роль соціально відповідального інвестування в досягненні цілей сталого розвитку можна дійти висновку, що такий тип інвестування є важливим інструментом у втіленні концепції сталого розвитку в життя. Він вже допомагає виконувати деякі завдання на шляху до 17 цілей в багатьох країнах, про які ми згадували вище. Саме через це, на нашу думку, дуже

важливо популяризувати ідеї соціально відповідального інвестування та й інвестування загалом серед українського населення.

Список використаних джерел:

1. 12 Profound Statistics About Socially Responsible Investing That Show Trillions of Dollars Being Allocated to Sustainability/ CAUSEARTIST – URL: <https://www.causeartist.com/statistics-socially-responsible-investing-trillions-dollars-allocated-sustainability/>
2. Shared Responsibility, Global Solidarity: Responding to the socio-economic impacts of COVID-19 / United Nations – URL: https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/sg_report_socio-economic_impact_of_covid19.pdf
3. Фермерство в Амстердаме: фермы и фермеры как есть / Евгений Тарасов – URL: <https://amsterdam10.ru/fermerstvo-v-niderlandakh-fermy-i-fermery-kak-est>
4. Соціально відповідальна інвестиційна діяльність як чинник сталого розвитку / Л. В. Ільченко-Сюйва, О. П. Слюсарчук – URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/16100/Sotsialno_vidpovidalna_investytsiina.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Abakumova J., Primierova O. Globalization, growth and inequality: testing causality and asymmetries // Ekonomicko-manazerske spektrum. – 2018. – Т. 12. – №. 2. – С. 83-95.

Ганіна К. О., Томіліна М. С.
Студентки 4 р.н., НаУКМА

РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ ТА РЕАКЦІЯ ТРАДИЦІЙНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Фінансові технології - це один із найбільших рушіїв цифрової трансформації фінансового сектору та поширення фінансової інклюзії. Протягом 2016-2019 років в Україні 58% від усіх створених компаній було зареєстровано саме фінтех, а в 2019 році з'явилося більше 20 нових стартапів. Тому, вже сьогодні фінтех-компанії можуть скласти справжню конкуренцію банкам, проте вони переходять на інший рівень та співпрацюють з фінансовими установами.

Раніше серед українських стартапів домінували платіжні системи, а в 2018 році почали розвиватися й інші напрямки, які вже набули популярності за кордоном, а саме: «insurtech» та «regtech». У 2020-2021 роках найбільш перспективними сферами фінтех-компаній додатково є управління капіталом («wealthtech»), кібербезпека, бігдата-аналітика, рішення для ринку нерухомості («proptech»), штучний інтелект та біометрика [1].

Також, варто зазначити, що наша держава посідає 4-те місце у світі за безконтактними платежами, хоча 37% населення до сих пір не мають банківських карт. В кінці листопада 2019 року НБУ повідомив, що в Україні кількість безконтактних та токенизованих платіжних карток зросла на 70 % [1-2].